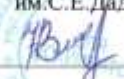

«Рассмотрено» Руководитель МО Протокол № 1 от 03.09.2015	«Согласовано» Заместитель директора школы по УР МБОУ «Кырыкыйская ООШ им. С.Е.Дадаскинова» Егорова Ж.А.	«Утверждено» Директор МБОУ «Кырыкыйская ООШ им.С.Е.Дадаскинова» Николаев В.П. Приказ № 409/1 от 06/09 - 15 г.
--	--	---

Рабочая программа по предмету:

РОДНАЯ ЛИТЕРАТУРА

6 класс

на 2015-2016 учебный год

Составитель:

Васильева Мария Васильевна,
учитель родного языка и литературы
МБОУ «Кырыкыйская ООШ»,
высшая квалификационная категория

Кырыкый, 2015
Быһаары сурук

Уерэтии программатын сурун анала

Уус-уран литература оскуолаба оџону ийэ тыл эйгэтигэр киллэрэр, уран тылга уьуйар, иитэр-уерэтэр хайысха. Умсугуйан ааџар оџо ейе-санаата сайдыылаах, билиилээх-керуулээх, олох бугуннутун эрэ буолбакка, бэџэьээннини ырыналыыр, сарсыннытыгар эрэллээх буолар.

Онон, оскуолаба **литература уруогун сурун анала** – уерэнээччигэ ааџар дьоџуру олохсатар, ааџыы бэйэ кыаџын сайыннарыыга суолталааџын ейдуур, тереебут тыл, фольклор уонна литература норуот духовнай баайа, киьи ейе-санаата тобуллар, туругулар, майгыта-сигилитэ ситэр, арыллар, истин, иьирэх изьийитэ уьуктар эйгэтэ буолар диэн ейдуурун ситиьии.

Саха литературатыгар VI кылаас календарнай былаанын П.И.Оконешникова, Е.М.Поликарпова, С.Г.Олесова «Тереебут литературабыт» 6 кылаас учебнигынан Филиппова Н.И., Шишигина В.Р., Максимова М.Е. «Норуот айымньыта уонна литература. Уус-уран литература 5-11 кылаас» саха оскуолатын программатыгар тирэьирэн онордум. Эбии литература: Е.А.Архипова «Хоһоонунан айымньы тутулун ырытыы» Дьокуускай 2006. Б. Б, Огороков «Литература тоерията» Дьокуускай 2000.

Программаба саха литературатын 5-11 кылааска уерэтии ус суьуеххэ арахсар:

- I суьуех – 5-6-7 кылаас

I – кы суьуеххэ саха литературатын уруогар уус-уран айымньыны ааџыы таьынан, айымньы айыллар кистэлэнин билиьиннэрэргэ сорук турар. Ол иьин айымньы уус-уран керунунэн наарданар. Литература теориятын сурун ейдебуллэрэ бу суьуеххэ киэнник кэлим белеьунэн киирдэ. Онуоха жанр уратыта, туттар ньымалара кылаас ахсын улам байан, атын-атын ерутэ хабыллар.саха литературатын ойуулуур-дьуьуннуур, уобарастыыр тиьигэ суруннээн норуот айымньытын угэстэригэр олоьуран, онтон салгыы силис тардара еруу больомто киинигэр турар

Программанын 82 чаас, календарнай былаанынан 69 чаас буолла.

Саха литературатын 6 – с кылааска уерэтии сыала – соруга.

Тереебут литератураны уерэтии сыала-соруга:

-сахалыы литератураны сэргээн, кэрэхсээн, сатаан, ейдеен ааьарга уерэтии; аахпыты бэйэ сайдыытыгар туьулааьын;

-ийэ тыл уус-уран кууьун, кэрэтин, тыл илбиьин, хомуьунун оьо кыра сааьыттан инэрии;

-уус-уран айымньыны, араас геройдарын туьанан тереебут норуот олоьун , историятын, культуратын, угэстэрин, сиэрин-майгытын арыьыы; киьи аналын, олоьу дириинник таба ейдуургэ уерэтии;

-тереебут тылынан уус-уран айымньы айыллар угэьин, кистэлэнин, араас ньыматын билиьиннэрии;

-уерэнээччи айымньылаахтык толкуйдуур уонна айар дьоьура тобулларыгар суол аьыы;

-уус-уран айымньыны уран тыллаах, ураты дьоьурдаах, талааннаах дьон айарын ейдетуу.

Уерэнээччи тереебут тыл, фольклор уонна литература норуот духовнай баайа, киьи ейе-санаата тобуллар, туругулар, майгыта-сигилитэ ситэр, арыллар, истин, иьирэх изьийитэ уьуктар эйгэтэ буолар диэн ейдуурун ситиьии.

Үөрэх предметин уопсай өйдөбүлэ (Общая характеристика учебного предмета)

Үлэ бырагыраамата **Федеральной государственной үөрэх стандартыгар (ФГҮӨС)**, “Россия гражданынын лиичинэһин сизрин-майгытын сайыннарыыга уонна иитиигэ кэнсиэпсийэтигэр” үөрэх биридимизэтин үөрэтии түмүктэригэр олобуран сурулунна.

Бүгүммү күммэ уустук соруунан компетентноһы оҕоҕо инэрии, сайыннарыы. Бу өйдөбүл сахалыы үөрэх литературатыгар икки өрүттээхтик туттуллар: үөрэх дэгиттэр үөрүйэхтэрэ, эбэтэр сатабыл. Оҕо көрдөөн булбут, ылыммыт билиитин олоххо сатаан туттар буолуутун хааччыйахтаахпыт. Онуоха билиини өйгө тутан буолбакка, үөрэнээччи бэйэтэ үлэлээн-хамнаан өйдөбүлгэ тийиитин, ону олохсатарга бэйэтин бэйэтэ эрчийиэхтээх. Сатабыл оҕо толкуйдаабытыттан, төһө дьайыыны онорон көрбүтүттэн тутулуктаах. Сатабыл таһымыгар тахсарга, ону салгыы сайыннараарга айымньылаах уонна айар соруудахтар араастарын сыыйа уустугурдан иһилиэхтээх. Информацияны өйдүүр таһымтан сыыйа ону сатаан туттар, түмэр, сыаналыыр таһымна таһаарар гына соруудахтар таныллыахтаахтар. Онно бэйэни сыаналанар кэриннэр баар буолуохтаахтар. Оччобуна оҕо кимтэн да тутулуга суох, хаһан баҕарар дьарыктана сылдыахтаах. Бу оҕо сайдыытыгар улахан туһалаах.

Биридимизт оҕо ааҕар үөрүйэбин, тылынан уонна суруунан сангатын сайыннараар сүрүн оруоллаах. Оҕоҕо ааҕар уонна тизкиһи кытта үлэлиир үөрүйэх инмит эрэ буоллабына, кини атын биридимизттэргэ ситиһиилээхтик үөрэнэр кыагы ылар.

“Саха литература” биридимизт оҕо сааһыгар сөптөөх өйү-санааны инэрэр, айар, толкуйдуур дьобурун, майгытын-сигилитин, тылын-өһүн сайыннараар, аагыы эйгэтигэр киллэрэр, кинигэбэ интэриэһи үөскэтэр, ааҕар баҕаны олохсатар, уус-уран айымньы тыл искусствота буоларын өйдөтөр, оҕо бэйэтэ сайдар, дьону кытта бодоруһар кыагын олохсатар. Аагыы оҕо лиичинэс быһыытынан сайдарыгар, тулалыыр эйгэтин өйүнэн-сүрэгинэн, дууһатынан ылынарыгар суолтата улахан.

Манньык сурун туһаайылар тутуһулуннулар:

1. Норуот тылынан уус-уран айымньыта сахалыы уус-уран литература силиһэ, терде буоларын аахсан, уус-уран литература силиһэ, уус-уран литератураны фольклору кытта ситимнээн уерэтии.
 2. Айымньы идеянай тосхолунан эрэ буолбакка, уус-уран ситиһиитин, уерэнээччигэ сайдыыны, литературнай уерэбириини теһе биэрэр кыахтаабын сыаналаан талыы уонна таныы.
 3. Уус-уран айымньыны айар ньыма арааһын, литература теориятын ейдебуллэрин түмэн, белехтеен биэрии. Ону уерэнээччи болбойоро, бэйэтэ туттарга эрчиллэрэ.
 4. Оҕону бабаран туран уерэнэргэ, бэйэни сайыннараарга, бэйэ санаатын, сатабылын, дьобурун сыаналыырга уһуйуу.
 5. Уерэнээччигэ айарга уерэнэр, холоһор кыагы биэрии, тэрийии септеех уеруйэбэ, сатабылы инэрии, дьобура сайдарыгар ирдэбил туруоруу.
 6. Кылааска саха литературатын уруогар уус-уран керунунэн (жанрынан) наарданна. Литература теориятын сурун ейдебуллэрэ бу суһуеххэ киэнник, кэлим белебунэн киирэр. Саха литературатын ойуулуур-дьуһуннуур, уобарастыыр тиһигэ суруннээн норуот айымньытын угэстэригэр олобуран, онтон силис тардара еруу болбомто киинигэр туар.
- Уерэнээччи литература уруогар ылар түмүк ситиһиитэ 1) уерэнээччи билиитэ уонна сатабыла; 2) тылы сайыннарыы.

«Тыл сайдыгтын ирдэбилэ» уерэнээччи бу суһуех кылааска тылынан да суругунан да улэ ханнык бабар керунун сатаан толоро , суруйа уерэнэр, эрчиллэр буолуохтаах.

Тустаах үөрэх предметэ оскуола былааныгар миэстэтэ

Уерэх былааныгар 6–с кылааска уерэтии нэдиэлэ 2 –тэ ытыллар. Онон уерэх сылыгар барыта 69 чаас. 6 –с кылааска уерэтии Саха Республикатын уерэтин министерствотын бигэргэтиллибит программанан уонна Н.И.Филиппова, М.Е.Максимова автордаах «Тереебут литературабыт» 6 –с кылаас учебнигынан уерэтиллэр. Уерэтии чаастара беден разделларынан уерэтиллэр.

1 чиэппэргэ – 18 чаас, 2 –с чиэппэргэ – 14 чаас, 3 –с чиэппэргэ 20 чаас, 4 –с чиэппэргэ – 17 чаас.

Ытык өйдөбүллэри инэрии, үөрэх сатабылларын сайыннарыы, тустаах үөрэх предметин үөрэтии түмүктэрэ

ЫТЫК ӨЙДӨБҮЛЛЭРИН ҮӨРЭНЭЭЧЧИГЭ ИНЭРИИ ТҮМҮГЭ

1. Төрөөбүт дойдунан, дойду историятынан уонна норуоттарынан киэн туттуу санаатын олохсутар.
2. Атын омук историятыгар уонна култууратыгар убаастабыллаахтык сыһыаннаһар
3. Үөрэнэр баһаны, бэйэни сайыннаһар.
4. Бодоруһууга майгы-сигили нуорматын, бэйэ эппиэтинэһин сайыннаһар, салайынар.
5. Эстетическэй сыһыаны олохсутар.
6. Сизэрдээх быһыыны, атын дьонго амарах сыһыаны сайыннаһар.
7. Бииргэ үлэлиир сатабылы сайыннаһар.
8. Үтүө сыһыаннаах бодоруһууну инэрэр.
9. Мөккүөрдээх түгэнтэн сатаан таһар үөрүйэҕи үөскэтэр.
10. Айымньылаах үлэбэ баһаны үөскэтэр, сэрэхтээх, чөл олох туһунан өйдөбүлү, сыһыаны олохсутар.

ҮӨРЭХ САТАБЫЛЛАРЫН САЙЫННАРЫЫ ТҮМҮГЭ

1. Сорудабы толорорго санга араас көрүнгүнэрин, ньымаларын баһылыыр.
2. Сэһэргэһэр киһитин болҕойон истэр, кэпсэтэргэ бэлэм, кэпсэтиигэ араас санаа үөскүүрүн өйдүүр, бэйэ санаатын тиэрдэргэ кыһаллар, дакаастыы сатыыр.
3. Тэнниир, ырытар, түмэр, түмүктүүр, наардыыр,маарынныыры, хардарыта сибээһи, төрүөтү булар, хайа баһарар тиэмэбэ кэпсэтииһигэ кыттар.

4. Атын биридимизтэри үөрэтэргэ «Саха литературата» төрүт буоларын уонна биридимизтэр алтыһыларын (бодоруһуу, култуура, айымньылаах үлэ уо.д.а.); гуманитарнай-эстетическэй хайысхалаах биридимизтэр икки ардыларынааҕы сибээстэри өйдүүр.
5. Үөрэх дыарыгын уонна сыалын-соругун өйдүүр, сөптөөх ньымалары булан туттар, туһанар.
6. Үөрэх дыарыгын туруоруллубут соруктарга олобуран былаанныыр, хонтуруолланар уонна сыаналанар, ситиһиигэ тиэрдэр ордук көдүүстээх ньымалары быһаарар.

ҮӨРЭХ ПРЕДМЕТИН ҮӨРЭТИИ ТҮМҮГЭ

1. Уус-уран айымньы омук уонна аан дойду култуурата, сир-майгы сыаннастара буоларын уонна баар үгэстэр харыстаныахтаахтарын, кэлэр көлүнэҕэ тиэрдиллэхтээхтэрин өйдүүр.
2. Уус-уран айымньы тыл искусствота диэн өйдүүр, харыстабыллаахтык сыһыаннаһар.
3. Сайдыылаах, үөрэх бары биридимизтигэр ситиһииллээх буоларга тиһиктээх ааҕы суолтатын өйдүүр.
4. Ааҕы суолтатын, араас көрүннээх тиэкис уратытын уонна ис хоһоонун өйдүүр, дүүллэһиитигэр кыттар, дьоруой араас быһыытын-майгытын сир-майгы өттүнэн ырытар, сыаналыыр.
5. Бэйэ ааҕарыгар сөптөөх кинигэни талары сатыыр, тиэмэнэн, алпабыытынан каталогтары уонна сүбэлиир испиһэги туһанар, бэйэ ситиһиитин, кыаҕын сыаналанар, тупсарынар, эбии дыарыктанарга, информация хомуйарга ыйар-кэрдэр матырыйаалынан таба туһанар.

Үөрэх предметин ис хоһооно

Өбүгэ үгэһэ, үтүө тыл өлбөт үйэлээх – 1 чаас

Норуот тылынан уус – уран айымньыта – 1 ч

Олонхо – 6 ч

Норуот сьээнэ – кэрэ – үтүө кэрэбитэ – олох онкула – 5ч

Киьи үтүө сирэ – олох сүнньэ - 21ч

Төрөөбүт сир, киьи, ийэ тыл – олох ситимэ. -24ч

Литературнай викторина -1ч

Сьээнинэн айымньы керуннэрэ -1ч

Литература терут ейдебуллэрэ -2ч

Кылаас табынан аабы -6ч

Сыллаабы хатылаабын -1ч

Барыта -69 чаас

Хонтуруоллуур өйтөн суруйуу, практической үлэлэр.

Үөрэх чиэппэрдэрэ	Суругунан үлэ темата
1кы чиэппэр	Манчаары Бабылай кенул салгына
2	Комедия5а кьи майгытын ойуулаабын
2- с чиэппэр.	Үгэ уус –уран ньымалара
	Хачыгыр мэтириэтин ойуулаабын
	Мин сөбүлүүр суруйааччым
	Оҕо куйуурдуу турара. Өйтөн аабы.
3 –с чиэппэр	Кьи үтүөсирэ –олох сүнньэ
	“Олох” хобоону ейтен аабы.

	“Ийэм” темаба бэйэ айымньыта.
	Күндэ “Тереебут тыл” Ейтен аабы.
	С.П.Данилов “Саха саната”Ейтен аабы.
	“Добордоьуу – модун күүс” Өйтөн суруйуу.
4-с чиеппэр	“Нуоралдьыма чаранар» айылбаны ойуулаабын
	“Кырачаан доботторбутун харыстыабын” Өйтөн суруйуу.
	“Төрөөбүт сир, киһи, олох ситимэ” Өйтөн суруйуу.
	Литературнай викторина.

6 кылаас

Уерэтиллэр чаас: (нэдиэлэ5э 2ч)

I	II	III	IV	сылга
18	14	20	18	70

№	Уруок темата	Уруок ис тутула	Керде рер маты рийаал	Лекс.- стил.үлэ	Тылы байыты.	чаас	Кун-ый	Литература теорията
1	Өбүгэ үгэһэ, үтүө тыл өлбөт үйэлээх					1	2.09	
2	Норуот тылынан уус – уран айымньыта	Олонхо ейдебулэ		Олонхоттон билбэт тыллары быһаары	Олонхону уус – ураннаан хоһуйуу ньымалары н чинчийэн билии.	1	5.09	Аллитерация Кубулуйбат эпитет
3	Олонхо ейдебулэ	Олонхо5о сырдык- харана курсуутэ				1	9.09	
4	Олонхо тыла -еёе	Уус-уран тыла				1	12.09	Тэннээһин Омуннааһын
5	Олонхо «Эрчимэн Бэргэн»олонхото.	Олонхо биир сүол уратытынан сөбүмэр фантазията, киэн далааһына буолар.			Олонхо сирэ – дойдута ейге үөрэтии.	1	16.09	Техтеруйуу ханалыты
6	Эрчимэн Бэргэн Уот Урбалдьыны кытта охсууута					1	19.09	

7	Олонхо номо5о.Олонхоьуттар .	Ойуулуур-дьуьуннуур ньымата Фантастика уонна олох алтыьыта			Сиксик Туймуу Улай киин анаҕас	1	23.09	
8	.Ойуулуур дьуьуннуур ньыма –	Олонхоьут талаана Киэнник биллибит олонхоьуттар Гипербола Ымпыктаан чымпыктаан хоьуйуу – Тыыннаа5ымсытыы Дор5оон дьуерэлэьитэ.				1	26.09	
9	Норуот сэьэнэ- кэрэ утуе кэрэьитэ олох онкула	Норуот сэьэнин ейдебулэ Сэьэн арааьа: -историческай., -ураты дьо5урдаах (куустээх, быьый, ырыаьыт) дьон	Хартыын а лар худ. кинигэ	Былыргы олоххо туттуллар тыл-ес суолтатын быьаарыы	Сэьэннэ айыл5а, сир-уот кестуутэ	1	30.09	Сэьэн Номох Уьуйээн Сэьэргээ ьин

10	«Майа5атта Бэрт Хара»	туьунан, -итэ5эл сэьэнэ Сэьэн Номох Уьуйээн			Айымньын ы таска хоьоонноох тук аа5ыы.	1	3.10	сийилээ ын
11	Софрон Данилов «Манчаары Баьылай»Бүтэй аана.Торбостор.	Уус-уран сэьэргээын, сийилээын араас ньымата Олох кырдьыга уонна уус-уран оноьуу				1	7.10	
12	Чоочо5о.Манчаары кэллэ.	Соххор – до5олон сорунаан мунньуллубут, кыра – хара аймах хара5ын уутунан ханааныллыбыт халын ханалаахтар баайдара – маллара ый – күдэн ыһаба, уот – буурба холоруга буюлла.				1	10.10	
13	Манчаары Баьылай кенул салгына. Ейтен суруйуу				Манчаары Баьылай кенул салгына	1	14.10	

14	Киѝи утуе сизэрэ-олох сунньэ А.И.Софронов – Алампа «Дьуьун кубулуйумтуо»	Уус-уран литература керуннэрэ эбэтэр уус-уран тылынан айыы эйгэтигэр айанна сирдиир суоллар Кэпсээн сюжета, тутула Лит.герой мэтириэтэ, кинини хоьуйар уус-уран ньыма	Уус-уран кинигэлэр	Тыллар таба суруллуулара	Белехтееьун: Кинигэлэри айымньы керуннэрин эн тумуу.	1	17.10	Эпос Лирика Драма
15	«Дьуьун кубулуйумтуо»кэпсээннэ литературнай герой мэтириэтэ.	Кэпсээннэ айыл5аны ойуулааьын, дьуьуйуу (пейзаж) уус-уран суолтата, ньымата				1	21.10	Сатира
16	Н.Д.Неустроев «Тиэтэйбит» 2 тегуллээх комедия	Кэпсээннэ ис хоьоон уонна тутул дьуерэлэьииэтэ Саха кэпсээнигэр киьи майгытын-сигилитин			Саха киьитин танаьа-саба, аьа-уелэ –	1	24.10	Комедия
17	«Тиэтэйбит» комедия геройдара	эгэлгэтин арыйыы Комедия ейдебулэ Омуннаах Уйбаан,Моьотой уола Дьаакып,Хаьынай Сэмэн,Маарыйа,Күөс			тыллары быьаарыы Комедияны уобарастар саналарын тутуьан хоьоооонно	1	28.10	

18	КомедияБа майгытын ойуулаабын	Бүөтүр, кини,Огдооччуйа.	Аргыс		охтук аа5ыы.	1	31.10	
----	-------------------------------------	-----------------------------	-------	--	-----------------	---	-------	--

19	“Киѝи утѝе сизѝрѝ – олох суннѝѝ” разделы тумуктѝѝѝн.					1	11.11	2 –с чиѝппѝр
20.	С.А.Саввин – Кун Дѝѝрибинѝ «Тураахтаах куудѝѝѝ» Угѝ	Угѝ ейдебулѝ Киѝи куѝаБан кѝмѝлдьтин, сизѝргѝ баппат майгыны- сигилини сытыытык элѝктѝѝн хобѝйуу			Угѝ изѝйиитин , интонацият ын сепке тиѝрдѝн ааБыы.	1	14.11	
21.	Угѝ уус –уран нѝымалара	Угѝ тутула, тыла-еѝе Угѝѝит поѝттар	Угѝ тыла-еѝе			1	18.11	
22.	С.С.Яковлев – Эрилик Эристиин «Хачыгыр»1,2 чааѝа	Кѝпсѝѝн сурун ис хобѝооно Сурун ѝтѝр санаата			Сурук бѝлиѝтин тутуѝан тиѝкиѝи интонациял аахтык ааБыы.	1	21.11	
23.	Хачыгыр3 чааѝа	Сурун герой ыар дѝылБата Баай уонна дѝаданы проблемата арыллыыта				1	25.11	Угѝ Аллегория
24.	Хачыгыр4 чааѝа					1	28.11	

25.	Хачыгыр мэтириэтин ойулаабын.	Уус –уран айымныга сүруйааччы герой тас көрүнүн, сирэйн, дьүүнүн, танаһын – сабын ойуулаабытынан сирдэтэбит.		Былыргы таннар танас керуннэрэ	Литературн ай герой мэтириэтин ойуулааһын	1	2.12	Лит. герой мэтириэт
26.	Айымныы геройдарын ааттарынан ырытыы.					1	5.12	

27.	Кылаас табынан аа5ыы	Мин себулуур суруйааччым.				1	9.12	
28.	Мин себулуур суруйааччым					1	12.12	
29.	Күндэ Иэдээннээх ба5а	Күндэ Иэдээннээх ба5а				1	16.12	
	Н.Якутскай кэпсээннэрэ	Н.Якутскай кэпсээннэр						
30	С.О.Сордоох Суха	Суорун Омоллоон Сорддоох суха				1	19.12	
31	П.А.Ойуунускай «О5о куйуурдуу турара»	Пейзаж уус-уран суолтата Киьи кууьэ – тулуур уонна дьулуур		Айыл5аны ойуулуур тыл-ес уратыта, араас ньымата	«О5о куйуурдуу турара» монологу ейтен аа5ыы.	1	23.12	

32	«О5о куйуурдуу турара» герой убараа.	Айымны аатын ис номо5о «Уерэх – билии - норуот иннигэр охсуьар модун куус» Киһи күүһэ – тулуур уонна дьулуур.				1	26.12	2 чизррэр 14 чаас
		3 с чизппэр					3с чизппэр	
33	Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон «Чуечээски»1,2 чааьа	Оччотоо5у Саха оло5о Айымны тутула, тыла- еье Сиьилии кэпсээьин			Бинирэмнээ ннээх, омсолоох геройдары наардааьын .	1	13.01	3 –с чизппэр
34	Чуечээски 3 чааьа.	Хорсун сүрэх, дьын добордоһуу күүһэ.				1	16.01	Пейзаж
35	Чуечээски 4 чааьа.	Бандьыт быстах үөрүүтэ				1	20.01	

36	«Чүечээски» биьирэмнээх уонна омсолоох геройдара.	Чүечээски биьирэмнээх уонна омсолоох геройдара.				1	23.01	
37	Ейтен суруйуу «Киьи утуе сизэрэ – олох сунньэ»	“Чүөчээски,” “Хачыгыр,””О5о күйүүрдүү турара”, «Дьүүн кубулуйумтуо» “Тураахтаах күүдээх” айымньыларынан өйтөн суруйуу.				1	27.01	

38	Тереебут сир, киби, ийэ тыл – олох ситимэ- раздел. Сахалыы хобоонно уус-уран уобарас араас кестуутэ	Киби санаата, ис дууьата, уеруутэ- хомолтото поэт долгуйуутунан, тылынан-еьунэн бэриллитэ Хобоонно этиини оноруу араас ньымата:	Ырыа текстэрэ Ырыала р фоногра ммалара Суруйаа ччылар кинигэлэ рэ, мэтириэ т тэрэ	Арыа тылын – еьун уратыта	Айыл5аны ойуулааьын «Олох» хобоону Ейтен аа5ыы.	1	30.01	Инверсия Перифраз Хатылааьын Риторической этии Риторической ыйытыы
39	Хобоонно этиини оноруу араас ньымата	Инверсия Перифраз Хатылааьын		«Ийэ» тема5а бэйэ айымньыта		1	3.02	Эпитет Тэннээьин Метафора Метонимия
40	В.М.Новиков – Куннук Уурастыырап «Олох»	Риторикалаах этии (ыйытыы)				1	6.02	

41	Ейтен сүрүйүү. «Олох олоруу – кийи анала»	Хоьоон ойуулуур- дьуьуннуур ньымата: Эпитет				1	10.02	Пролог Кестуу Хартыына Эпилог
42	С.Р.Кулачиков – Элэй «Таптыа5ын ийэни»	Тэннээьин Холуйан этии (метафора)				1	13.02	Жанр Сюжет Тутул
43	А.Г.Кудрин – Аба5ыыныскай «Куех»	Кубулутан этии (метонимия) Куех дьуьун кестуутэ Поэт туруга			«Тереебут тыл», «Саха саната» хоьооннору ийиитин тиэрдэн аа5ыы	1	17.02	Уобарас Символ уобарас
44	А.А.Иванов – Күндэ «Тереебут тыл» «Кии сыта»	Хоьоон тэннэбиллэрэ Сурун санаа бэриллитэ				1	20.02	
45	С.П.Данилов «Саха саната»	Тереебут дойдуга таптал Хоьоон идеята, тыла –		Куех диэн тыл суолтатын	Кэпсээн сюжетынан былаан	1	24.02	

		еье.		быѡаарыы	оноруу.Был ааны тутуѡан сийилии кѡпсѡѡын.			
46	Т.Е.Сметанин «Егор Чѡѡрин» «Булт»					1	27.02	
47	«Старшина Шагуров»	Сѡѡѡн ейдебулѡ Сюжета					30.02	
48	Ерус унуор.	Тутула (пролог, кестуу, хартыына, эпилог)				1	3.03	
		Хомуур уобарас				1	5.03	
		Символ уобарас						
49	Ейтен суруйуу «Догордобуу – модун куус»	Айымныыга норуот сѡѡѡнин угѡстѡрѡ Сѡѡѡн ис хобуооно				1	9.03	

50	Н.А.Лугинов «Нүоралдьыма чаранар»	Автобиографическай еруттээх сээн Норуот муударайын кестуутэ	Айылба ойуута	Кэпсээннэ сэргэ уонна аар хатын үобарааьын ырытан бэйэ санаатын кэпсээьин.	Айыл5аны ойуулааьын уратыта	1	12.03	Пейзаж Ойуулаа ьын
51	Айыл5аны ойуулааьын	Пейзаж ецдебүлэ Айар үлэ (холонуу)				1	16.03	
52	Норуот муударастара	Айымньы ис хобьооно				1	19.03	Зс чиэппэр 20 чаас

53	Автобиографическай еруттээх сэбэн				«Кыракий до5отторбу тун харыстыа5ы н»» айар улэ	1	2.04	
54	Кырдыа5абы хаабахха хаалаан сылдьан субэлэт.	Сэбэн иитэр суолтата				1	6.04	
55	Айыл5аны ойуулаабын					1	9.04	
56	П.Н.Тобуруокап Текелук уонна Тэкэлик	Пейзаж ейдебулэ Регл УУД: Ейдебуллээхтик аа5ыы.Ис хобоонун кэпсээбин.				1	13.04	
57	Тереебут буорга теннерге дьулууу	Айыл5а кырачаан чыычаахтарын				1	16.04	
58	Сарыпта5ас кынат эрэйдээх быылааннара	олохторун эйгэтэ, түгэнэ Регл УУД: Ейдебуллээхтик аа5ыы.Ис хобоонун				1	20.04	

59	Текелуктээх Тэкэлик муччургэннээх сырыылара	кэпсээбин.				1	23.04	
60	Кырачаан до5отторбутун харыстыа5ын. Ейтен суруйуу	Былааннаныы Толкуйдаан, абзааы тутуьан суруйуу.Улэни бэрэбиэркэлэнии.				1	27.04	
61	Ейтен суруйуу Тереебут сир, кьи, олох ситимэ.					1	30.04	
62	Литературнай викторина	Нуоралдьыма чаранар.Текелук уонна Тэкэлик				1	4.05	
63	Сэьэнинэн айымньы керуннэрэ	Сэьэн Кэпсээн				1	7.05	
64	Литература тетут ейдебуллэрэ	Роман Остуоруйа Сюжет,композиция, метафора, пейзаж о.д.а.				1	11.05	

65	Композиция, сюжет, хатылаабын					1	14.05	
66	Эрилик Эристиин Революция уолаттара	Кылаас абзааынан аа5ыы.Ис хобыонун кэпсээын.				1	18.05	

67	Э.Э.Мундербек уонна Абдуркулла уобарастара	Уобарастарынан ырытыы.Личн УУД: бол5омтону сайыннарыы.				1	21.05	
68	Сыллаа5ы хатылааьын	Дор5оонноохтук аа5ар дьо5уру сайыннарыы.				1	25.05	
69	Кылаас таьынан аа5ыы.	Тест.				1	28.05	
	Чиэппэр устата					17	IVч	
	Сыл устата					69		

Уерэх предметин материалнай – техникскэй хааччыйыы.(Перечень методического обеспечения)

	Материальной техникскэй тэриллэр	– Хос быһаарыы
1	Программа	Норуот айымньыта уонна литература. Уус-уран литература. Саха оскуолатын программата. Автордар: Филиппова Н.И., Шишигина В.Р., Максимова М.Е.. 1996 с. Е.М.Поликарпова, У.М.Флегонтова, Л.В.Захарова.Норуот тылынан айымньыта уонна уус –уран литература.1 -9 кылаастарга программа. Дьокуускай, Бичик, 2007с.
2	Учебниктар	П.И.Оконешникова, Е.М.Поликарпова, С.Г.Олесова автордаах «Тереебут литературабыт» 6 –с кылаас учебник.2011с
3	Методическай пособиелар	Якутские народные песни Петров В.Т. Фольклорные традиции в якутской советской литературе Суруйааччы уонна уларыта тутуу Попов Б.Н. Бигэ эрэллээх дьон Васильева Д.Е. Связь времен Копырин Н.З. Олоһу тыыннаан керуу Эргис Г.У. Очерки по якутскому фольклору Васильева Д.Е. Суруйааччы бастакы романа Федоров Е.В.Творчество Н.М.Заболоцкого Семенов В.А. Творчество П.А.Ойунского Копырин Н.З. Поэзия Эллэ Боескоров Г.К. Мастерство Н.Е.Мординова Тобуроков Н.Н. Киирбэт куннээх дойдуга тойуксуга Михайлова М.Г. Семен Данилов Левин И. Умсуура умсулбана Эрчимэн. Аанчык дьылбаста Башарин Г.П. Три якутских реалиста-писателя.

		Эрчимэн. «Ойуун туулун» проблематиката Протодьяконов В.Н. Саха сүрүйааччылар
4	Уус-уран литература	Суруйааччылар – оѳолорго – серия кинигэлэрэ Олонхо эйгэтэ – серия кинигэлэрэ Кылаас табынан ааѳыга аналлаах айымньылар кинигэлэрэ
5	Кердерер-иьитиннэрэр пособиелар	Суруйааччылар мэтириэттэрэ, хаартыскалара Истиэнэѳэ ыйанар таблицалар Тус сорудахтаах карточкалар Ойуулар Саха худуобунньактарын улэлэрэ Аудиозапистар Сахалыы уус-уран киинэлэр Слайд-презентациялар
6	Оонньуулар уонна оонньуурдар	Уус – уран айымньы ис хобоонунан остуол оонньуулара Уус-уран айымньы ис хобоонунан кылгас инсценировкалар
7	Кабинет техникескэй тэриллэрэ	Кылаас дуоската Компьютер Принтер Учуутал остуола Кинигэ ыскааптара
8	Тэтэрээттэр	Кылааска улэ тэтэрээтэ Дьиэѳэ улэ тэтэрээтэ Айар улэ тэтэрээтэ Тылдьыт Кылаас табынан ааѳыы дневнигэ

Сыл түмүгэр үөрэнээччи тугу сатыыра

“Төрөөбүт литературабыт” предмети үөрэтэн сыл түмүгэр оҕо маннак ситиһини ылыахтаах:

-аабы араас көрүнгэ олохсуйуохтаах;

-уус-уран айымньы тизкиһин кытта үлэбэ оҕо тылын-өһүн сайыннарар;

-араас көрүнгнээх информациянан үлэлиир үөрүйэхтэри инэринэр;

-оҕону уус-уран айымньыга сыһыаран, айымньыны истэргэ, тылга болҕомтолоох буолууга иитиллэр;

-оҕо тус олоҕун айымньы нөнгө сир-майгы сыаннастарынан байытар;

- оҕо литературатын эйгэтигэр киирэн; кинигэбэ интэриэһи, ситимнээхтик, тиһиктээхтик ааҕар баҕаны үөскэтэр;

-тиэкиһи уонна кинигэни кытта үлэлиир үөрүйэбэ инэринии, үөрэх уонна научнай-биллэрэр тизкиһинэн үлэ бастакы үөрүйэхтэрин олохсутуу.

Уус-уран айымньыны ааҕан, үөрэнээччи айымньы ааптарын, дьоруойдарын кытта сэлэргэхэр, алтыһар, сир-майгы өрүттэрин, кинилэр сыһыаннарын ырытан, тоҕо итинник буолбутун, ол суолтатын, төрүөтүн өйдүүр буолар.

Уус-уран айымньы тыл искусствота буоларын аабы уруогар ааҕан, тыл уруогар ырытан, айымньыны ырытар үлэбэ тылы тэннээн, ааптар этэр санаатын, изиитин өйдүүргар бэйэтин сыһыанын быһаарар.

Үөрэнээччи тереебут тыл, фольклор уонна литература норуот духовнай бааһа, киһи ейе-санаата тобуллар, туругулар, майгыта-сигилитэ ситэр, арыллар, истин, иһирэх изиитэ үһүктар эйгэтэ буолар диэн ейдуурун ситиһи

